A°. 1827. N°. 36.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 8 September.

N E D E R L A N D E N.

BREDA den 5 September.

Bij dispositie van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, van den 28 Augustus laatstleden, is bekend gemaakt aan burgemeesteren en wethouderen der steden en aan burgemeesteren en assessoren der gemeenten ten platten lande, in die provincie, dat het aan Zijne Majesteit behaagd heeft te bepalen, dat, van en met den 1 Januarij 1829, het begraven van lijken in kerken, kapellen en bedeplaatsen, hetzij publieke, hetzij aan gestichten of particulieren toebehoorende, door het geheele Rijk zal verboden zijn, uitgenomen alleen in die gemeenten, welke niet meer dan duizend zielen bevatten, en dat, ten gevolge van dien, vóór het gemelde tijdstip, door de plaatselijke besturen zal of zullen worden aangelegd ééne of meerdere begraafplaatsen, ten minste 35 a 40 ellen buiten de bebouwde kom der gemeente; en hebben mitsdien de Gedeputeerden Staten de besturen der steden en gemeenten ten platten landen uitgenoodigd, om, voor zoo verre zij in het geval zullen zijn nieuwe begraafplaatsen te moeten aanleggen, vóór den 1 Januarij 1828 aan de vergadering der Gedeputeerde Staten in te zenden de opgaven der middelen, welke zij zullen hebben beraamd om aan het verlangen des Konings te voldoen en om de daartoe benoodigde uitgaven te bestrijden; terwijl zij tevens aan gezegde besturen hebben te kennen gegeven, dat, hoezeer aan de eigenaren van graven in de kerken wel niet kan worden toegekend een regt van schadevergoeding te vorderen, wegens het daar te stellen verbod, om, bij voortduring, in dezelve te doen begraven, wanneer dit verbod op eene wettige wijs, ten algemeene nutte, wordt daargesteld, het evenwel Zijner Majesteit zal welgevallen, wanneer, op gronden van billijkheid, de gemeentebesturen, bij het aanleggen der begraafplaatsen, aan de eigenaren van graven in de kerken, zoo veel mogelijk, door het aanwijzen van graven in plaats van die, welke zij verliezen, hetzij op de nieuwe begraafplaatsen, hetzij op die, welke behouden blijven, hetzij op eene andere wijs, eenige tegemoetkoming trachten te bezorgen; wordende, eindelijk, de gemeente besturen uitgenoodigd, om, vóór of uiterlijk op den boven genoemden tijd, aan de Gedeputeerden Staten de middelen voor te dragen door welke zal behooren te worden voorzien in het verlies, hetwelk de kerkgebouwen, door het doen ophouden van het begraven der lijken in de kerken, zullen lijden.

BRUSSEL den 1 September.

Uit St. Omer schrijft men in dato den 30 Augustus dat de Koning van Frankrijk bij de dames *Famart* zal afstappen, alwaar reeds de noodige toebereidselen tot ontvangst van Z. M. gemaakt zijn. Eene garde d'honneur van 200 man te voet en 40 te paard zal de dienst bij den Koning doen.

Z. K. H. de prins van Oranje, zal in het hotel van den heer *Dumaisniel*, zijn verblijf houden, welk hotel door *Lodewijk XVIII*. is betrokken geweest. De prins zal vergezeld worden van den generaal *Fagel*, minister der Nederlanden te Parijs.

Van den 2. September.

Z. K. H. de Prins van Oranje is van Mons alhier terug gekomen, doch zal spoedig naar het Fransche kamp van St. Omer vertrekken. Men verneemt dat de koning van Frankrijk eene uitnoodiging aan Z. M. onzen Koning heeft gezonden om de manoeuvres in het kamp te komen bijwonen, dat Z. M. zich daarvan, uit hoofde van zijne menigvuldige bezigheden, vriendelijk heeft verontschuldigd, doch te kennen heeft gegeven dat de Prins van Oranje zich naar het kamp zoude begeven om Hoogstdeszelfs persoon te vertegenwoordigen.

Den 29 Augustus is in de stad Stavelot, provincie Luik, een hevige brand ontstaan, waardoor 17 huizen en 7 stallen eene roof der vlammen zijn geworden. Twee werklieden zijn door den val van een schoorsteen verpletterd en 3 anderen zwaar gewond.

T U R K E IJ E.

KONSTANTINOPEL den 7 Augustus.

De Engelsche gezant de heer *Stratford-Canning* heeft door eene buitengewonen koerier, het tusschen de drie Mogendheden gesloten verdrag ten opzigte van de bevrediging van Griekenland, ontvangen, benevens instructien van zijn hof daaromtrent. De gezanten van Rusland en Frankrijk verwachten deswege ook hunne instructien. Na het ontvangen van het geratificeerd verdrag zullen zij hetzelve gemeenschappelijk als *ultimatum* overgeven. Het is te vermoeden dat de Porte hare gewone halstarrigheid zal toonen, en welligt de passen aan de gezanten der gemelde drie Mogendheden tot hun vertrek zal zenden; doch ingeval de Mogendheden volhouden, zal de Porte op het laatste toegeven.

Onder de Europeanen te Smirna heerscht eene groote bezorgenis wegens het te Londen gesloten verdrag; de Engelschen aldaar hebben zich aan den heer *Stratford-Canning* gewend, om des noods, door de Engelsche schepen beschermd te worden.

Van den 8 Augustus.

De Porte schijnt sedert de bekendwording van het verdrag van tusschenkomst, eene indrukverwekkende houding te willen aannemen, en in alles toont zij voor geene vredebreuk beducht te zijn; zij meent daar door veeleer hare natie te elektriseren. — De Reis Effendi verklaart openlijk dat de tijd gekomen is, waarin de Porte niets anders overblijft, dan handen aan het werk te slaan. Men meent dat zoodra het tractaat officieel aan de Porte is bekend gemaakt, de beruchte gevangenis de *Zeven Torens* voor de gezanten der drie Mogendheden zal opengesteld worden. De gezanten schijnen werkelijk eene vernieuwing van dit oude gebruik der Turken te vreezen; die van Engeland en Rusland zijn reeds in het bezit van het tractaat, doch beide willen geene schrede doen alvorens ook de graaf *Geuilleminot* deel daaraan kan nemen; zij gelooven door gemeenschappelijk te te werk te gaan, de uitvoering der bedreigingen des Sultans te vermijden.

De organisatie der troepen wordt met den meesten spoed onafgebroken voortgezet; men verzekert dat het geregelde leger reeds 80000 man sterk is. De Sultan gaat rustig met zijne ondernemingen voort; de vroeger aan den dag gelegde afkeer der Turken tegen alles wat nieuw is, schijnt omgekeerd en in een soort van zucht voor het nieuwe verandert te zijn.

Uit Griekenland verneemt men dat lord *Cochrane* verscheide Turksche schepen genomen heeft. Voorts schijnen alle militaire operatien gestaakt te zijn. *Colocotroni* wil door de inneming van het fort Palamedes, zich het bezit van Napoli di Romania verzekeren. Om deswege ontstane twisten te vereffenen, is de overste *Heidegger* tot kommandant van dat fort benoemd.

I T A L I E.

ANCONA den 15 Augustus.

De stoomboot der Iönische eilanden heeft de tijding aangebragt dat de Grieksche generaal *Church*, na vele moeite geslaagd is om *Griva* overtehalen de forteres van Napoli di Romania aan het Grieksche gouvernement overtegeven. *Griva* hield die forteres willekeuriglijk bezet en weigerde bevelen van het Grieksche gouvernement te ontvangen alvorens hij de achterstallige soldij voor hem en zijne soldaten bekomen had.

Deze tijding is van belang dewijl daardoor de oneenigheden hebben opgehouden, welke tusschen de Moreoten en Romelioten hebben plaats gehad, en welke oneenigheden zoo ver zijn geloopen dat laatstgemelde welke het fort van Palamedes bezet hielden, op de stad hebben geschoten, waardoor verscheidene inwoners zijn omgekomen.

Een brief uit Sijra van den 22 Julij, door de *Spectateur Oriental* medegedeeld, brengt het getal der gesneuvelde inwoners op omtrent 100; doch daar de berigten uit Sijra zeer partijdig zijn, kan men hierop niet wel staat maken. Zeker is het dat er vele inwoners zijn gedood, en dat de Grieksche regering naar Burtzi, een klein eiland bij den ingang der haven, is gevlugt. De Engelsche schepen hadden veel toegebragt om de inwoners uit de stad te voeren en de orde te herstellen. De Romelioten onder bevel van *Griva*, hadden het eindelijk opgegeven en het fort Palamedes aan de Moreoten afgestaan, waardoor alle twist was vereffend. Men meende dat de kolonel *van Heijdegger*, die door de Grieksche regering tot generaal is verheven, tot kommandant van de citadel Palamedes was benoemd.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 18 Augustus.

De overwinning op de Persen behaald heeft alhier veel vreugde veroorzaakt; men denkt dat de Schach spoedig gedwongen zal worden, een hem niet voordeelig vredesverdrag aantegaan. Door dezen oorlog heeft hij reeds vele streken land en eenige belangrijke plaatsen verloren, terwijl vele nomadische vorsten, of opperhoofden van Tartaarsche volkstammen, zich vrijwilliglijk van hem hebben afgescheurd en onder de bescherming van Z. M. den Keizer van Rusland hebben gesteld.

Volgens de legerberigten hadden op den 4 Julij zich de Tartaarsche opperhoofden, welke de boorden der rivier Bourguschet, op de Zuidelijke grenzen van Karabagh, bewonen, tot den generaal *Paskewitsch* vervoegd, met verzoek hen onder de bescherming van Rusland te stellen. De generaal had hun dadelijk sauve-gardes gegeven en hun vriendelijk ontvangen.

De bewoners van het gebergte, als de Schadlinen, de Melinen, de Kalianen, enz. ten getalle van meer dan 2000 familien, hadden zich ook vrijwilliglijk onderworpen. Deze onderwerping was voor onze troepen van belang, dewijl deze bergbewoners veel nadeel aan ons leger hadden kunnen toebrengen, dewijl zij thans eene menigte levensmiddelen ter verkoop aanvoerden en ons leger van 1000 stuks rundvee voorzagen. — Alhoewel onze troepen moeijelijke wegen zijn doorgetrokken, zoo zijn zij alle hinderpalen met geduld en volharding te boven gekomen, en eene luisterrijke overwinning heeft haren moed en volharding bekroond.

G R O O T B R I T A N N I E.

Londen den 1. September.

De inwoners van Liverpool hebben bij eene vergadering besloten, een monument ter eere van wijlen den minister *Canning*, opterigten.

In Groot-Brittanie zijn thans meer dan 15000 stoommachines in werking. Sommige van dezelve hebben eene verbazende kracht. In het graafschap Cornwallis bevindt er zich eene welke de kracht van 600 paarden uitoefent. Indien men veronderstelde dat de eene door den andere de kracht heeft van 25 paarden, bekomt men eene kracht gelijk staande met die van 375000 paarden. Indien men nu stelt dat de kracht van een paard gelijk is aan die van vijf en een half mensch, volgens de berekening van de heer *Watt*, zoo bezit Engeland door middel dezer stoommachines, eene kracht, gelijk staande met die van twee millioenen menschen.

Eergisteren is alhier een kourier aangekomen uit Rio-Janeiro. Dezelve is ook overbrenger van eene depeche van keizer don *Pedro* voor zijn broeder don *Miguel*, bevattende, naar men verneemt, de benoeming van don *Miguel*, tot regent van Portugal, onder voorwaarden de Constitutie door don *Pedro* aan Portugal gegeven, te handhaven.

— Kapitein *Bathurst Mathews*, van den schooner *Princes Victoria*, naar Batavia bestemd, meldt de volgende gebeurtenis op Annabona:

« In de maand Mei ll. was aldaar aangekomen een brik onder Spaansche vlag, komende van Havanne. De kapitein had den regent des eilands (een zwarte, die zich onderscheidt door het dragen van een oud officiersgewaad) verzocht, aan zijn scheepsvolk eene woning te bezorgen, om eetwaren enz. in te ruilen. Dit verzoek werd gereedelijk ingewilligd. De ingezetenen voerden klein gevogelte, jonge varkens en geiten aan. Dit ging een dag goed; dan den volgenden morgen eischten de Spanjaarden meer voorwerpen, die de inboorlingen niet konden bezorgen, dewijl zij ze niet hadden. De Spanjaarden namen met hunne betuigingen geen genoegen, maar sleepten twee menschen aan boord van de brik en sloegen hen op een onbarmhartige wijze, zoodanig, dat zij binnen weinig tijds stierven. De inboorlingen vlugten hierop naar de gebergten. Den derden dag kwamen er eenigen terug, en daar de Spaansche kapitein en zijn volk toen hoogst vriendelijk waren, keerden alle inboorlingen naar het dorp weder. Vier van het scheepsvolk sliepen aan strand, waar zij eene goede woning hadden en zeer wel behandeld werden. Den volgenden dag ging de inruiling tot 's middags voort, toen het scheepsvolk eensklaps gewapend op het land verscheen, en zonder de minste reden of aanleiding een hevig musket-vuur op de arme, weerlooze ingezetenen maakte. Hoe velen er vielen is ligt na te gaan. Die het geluk hadden te ontkomen vlugtten weder naar de gebergten. De onmenschelijke Spanjaarden plunderden nu het dorp uit, en staken het vervolgens in brand, zoodat alles vernield werd.

« Ik heb de ongelukkigen zelf gezien, terwijl zij tusschen de bouwvallen van hun eens welvarend dorp dwaalden; de gebouwen zijn allen vernield, behalve de kerk, welke alleen geplunderd is geworden. Nadat de onverlaten naar hun schip terug waren gekeerd, schoten zij van daar nog met het kanon op degenen, die nu en dan kwamen, om naar vrouw, broeder, zuster of kind te zoeken. Zondag den 26 Mei vertrokken zij. Hunne laatste kanonschoten heb ik nog gehoord.

« Ik kan de toestand niet beschrijven, waarin ik de ongelukkige inboorlingen vond, toen ik aan land kwam: ik zag ten minste vijftig nieuwe graven in en rondom de kerk, die van den gepleegden moord getuigden; daar was geen huisgezin of het had een lid verloren. Ik heb nog de wonden van vijftien personen verbonden.

« Het getal der omgekomenen en gewonden moet ten minste zeventig of tachtig bedragen; sommigen zijn met hunne huizen verbrand; anderen, die gewond waren, zijn door de Spanjaarden in zee geworpen.

« Het eiland behoort aan de Portugezen; maar al de bewoners spreken Engelsch, en beschouwen zich als tot ons land te behooren. Geene goede ankerplaats wordt er gevonden, doch het eiland is zeer schoon en vruchtbaar. Het zou uitnemend geschikt zijn, om er eene volkplanting te vestigen."

Mengelingen.

CHARADEN.

Mijn eerste komt van 't plantenrijk;
Dat is zoo, en gij hebt gelijk,
Te zeggen, dat men het moet drukken,
En slaan, en steken er door heen,
En snijden het zeer koel van een,
Wanneer zijn nuttig doel zal lukken;
Het is bij de eersten van ons land,
Maar toch ook in den laagsten stand.

't Is zoo, mijn eerste scherpt uw brein,
Maar 't tweede kwelt, waar menschen zijn;
Een ieder wil zoo gaarn mij weren,
Doch dat gaat zoo gemakk'lijk niet,
En als gij 't ding ook wel beziet,
Dan doe ik veel, om u te leeren,
Het is bij de eersten van ons land,
Maar toch ook in den laagsten stand.

Zoo dienen een en twee te zaam,
Om aan mijn' schoonen derden naam
Te meer volmaking bij te zetten.
Dat derde drukt den kommer neêr;
Hoe meer volmaakt, hoe grooter eer;
Op haar wil al, wat mensch heet, letten,
Het is bij de eersten van ons land,
Maar toch ook in den laagsten stand.

En zeg ik u 't geheel, dan denkt ge aan goed en kwaad,
Aan iets, dat rust en vreê zoo vaak herschept in haat;
Maar veel meer is het goed, dat men van haar kan noemen,
En *Neêrland* mag met regt, op hare wording roemen.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda,
van den 7 September 1827.

	Gl.	Cs.	
Het Mudde Tarwe	f 7:	83	30 in het last.
——— Rogge. (nieuwe)	5:	63	
——— Gerst. (zomer)	00:	00	
——— Boekweit (Nieuwe)	4:	30	
——— Haver	00:	00	
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	00:	16	
Grof ——— idem	00:	16	
Boter idem	00:	65	
Zand Aardappelen [Vat of Mudde].	00:	00	
't ½ Ned. pond Fijn Tarwe Brood	00:	16	
De 1 — — Grof. idem.	00:	16	
De 1 — — Boekweit	00:	18	
De 3 — — Roggen Brood.	00:	28	
Het Ned. Pond Rundvleesch.	00:	00	
——— Kalfsvleesch	00:	00	
——— Schapenvleesch	00:	45	
——— Versch Varkenvleesch	00:	35	
——— Gerookt idem	00:	75	
Het 500 pond Hooi.	00:	00	
——— Stroo (Rogge)	00:	00	
Het 1000 Eiken Telhout	2:	70	
——— Doof Hout	1:	60	
De Kar Spaanders	3:	00	
—— Struiken	3:	25	
de 100 Mutsaard	2:	30	

136ste Koninklijke Nederl. Loterij.

ZESDE KLASSE.

69ste Lijst. Geene.

70ste Lijst. N°. 17676, een prijs van f 1000.

71ste Lijst. N°. 30564, 26935, ieder een prijs van f 1000. N°. 19872 een premie van f 15000.

ADVERTENTIEN.

Te BREDA, bij F. B. HOLLINGÉRUS PIJPERS, Boekdrukker en Boekverkooper.